БОГОМЉАДЕНАЦ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЦУ ⁘ ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА КРУШЕВАЧКА
Број 9 ⁘ јануар 2018. године

Благословом Његовог Преосвештенства
Епископа крушевачког Господина Давида

БОГОМЉАДЕНАЦ

Часопис за децу ⁘ Православна Епархија крушевачка

Издавач:
Епархија крушевачка

Уредник:
Протојерej Радиша Јовановић

Помоћник уредника:
Раде Јовановић

Редакција:
Протојерej ставрофор Драги Вешковац
Протојерej ставрофор Ђорђе Милојковић
Протојерej Александар Величковић

Фотографије:
Стефан Перовић, Р. Јовановић

Илустрације:
Љиљана Јовановић, Мр Јасмина Ђокић, Асканио Поповић,
монах Григорије Круг (икона на 19. страни)

Ликовно уређење, припрема и штампа:
Интерклима-графика, Врњци

Тираж:
3.000

ISSN 2334-9875

На корици: Свети Сава, Манастир Пећка Патријаршија,
Црква Светог Димитрија, фреска, 14. век

Сви писани радови у овом броју ауторски су и подлежу Закону о заштити ауторских права. Њихово објављивање могуће је само са писменом дозволом аутора. Потписани радови изражавају ставове аутора.

Часопис „Богомладенац“, Епархија крушевачка
Доситејева 1, 37000 Крушевац, тел. 063/8073124
E-mail: casopisbogomladenac@gmail.com

Реч Епископа

Божићна порука
драгим родитељима и драгој деци

Да вук пребива са јагањцима,
да рис лежи заједно са јаретом,
да ће теле, лав и бик у заједници боравити,
да ће их деца-младунчад водити,
да ће крава и медведица заједно п***а***сти
а мл***а***д њихова лежати заједно
и да ће лав јести сламу ко говече,

а дојенче да ће руку увлачит` у рупу аспидину,
те да ће је опет дете од дојке одбијено
увлачит` у легло змије василинске (*Ис. 11, 6-8*),
омогућио нам је Богомладенац Христос ~ Емануил,
~ Бог који је са нама!
Зато је та хармонија свих и свега
замислива и данас, и даде се видети
у кућама у којима пребивају
разноврсне животиње и деца.
Понављамо: животиње и деца,
или деца и животиње,
а не само животиње ~ без деце!

Ваш епископ крушевачки Давид

Икону Светог Данила насликале Марија и Светлана
www.okeriumbra.blogspot.rs

ИЗ СВЕТОГ ПИСМА

И благослови их Бог, и рече им Бог: рађајте се и множите се, и напуните земљу…

(1. Мојс. 1,27-28)

❀ ❀ ❀

А Исус рече: Пустите децу, и не браните им да долазе к мени, јер је таквих Царство небеско. (Мт. 19,14)

Заиста вам кажем, ако се не обратите и не будете као деца, нећете ући у Царство небеско.

(Мт. 18,3)

Гледајте да не презрете једнога од малих ових; јер вам кажем да анђели њихови на небесима стално гледају лице Оца мога небескога.

(Мт. 18,10)

ДРЖАВА ДЕТЕТА

Благословом Господњим почашћен,
ја, сањиво дете овог света
(а правима вођен и овлашћен) –
проглашавам – ДРЖАВУ ДЕТЕТА!

Свака земља узалуд постоји
и узалуд хвали своје свеце,
и њен радник узалуд се зноји
ако земља није – ЗЕМЉА ДЕЦЕ!

С бројевима ципела и блуза
држава ће непрекидно расти,
као што ће због дечијих суза
најснажнија морати пропасти.

Благо земљи где деца старима
уступају места у трамвају,
благо земљи где дечјим стварима
прва места у УСТАВУ дају.

Нека ова песма буде залог
да у УСТАВ ставе децу света:
члан број један, између осталог,
да прогласи ДРЖАВУ ДЕТЕТА!

Раде Јовановић

Држава Детета? Да ли сте чули за њу?
Напишите или нацртајте овде како би она изгледала.

Повежимо појмове и нађимо решење:

(Решење је на 32. страници)

ГРАЂАНИ ДРЖАВЕ ДЕТЕТА

Људи ће многе границе прећи,
не осећајући, не видећи –
Државу деце, њено пространство,
ни упознати њено грађанство.

Њено грађанство упознаћете
кад упознате рођено дете.
Не мораш нигде ни путовати,
само у дечју собицу сврати.

Њима не можеш одолети
и њих ћеш заувек волети…
Невини, сањиви, млађани –
Државе деце грађани!

Раде Јовановић

❀ ❀ ❀

Свако дете у овоме свету неизмерна је вредност.

Одрасти у велико дете, у човека, а притом остати чист и безазлен као мало дете, и још постати и остати дете Божије, уподобити се Богодетету Христу, велики је подвиг.

Подвиг достојан дивљења.

Бити родитељ велика је част, али и одговорност.

Зато је важно да деца поштују родитеље, а родитељи да посматрају сву децу као благо коме је немогуће измерити цену.

свештеник Радиша Јовановић

МАЈЧИНА ХРАБРОСТ

На једној железничкој станици мноштво људи је чекало воз који се приближавао. Из гомиле истрча девојчица и, пре но што је то ико очекивао, нађе се на шинама, неколико метара испред захуктале локомотиве.

Људи претрнуше.

Тада из гомиле истрча једна жена. За часак је била на шинама, зграбила дете, и, пре него што су људи могли и узвикнути од изненађења, повукла га за собом са шина, баш у тренутку највеће опасности, као да су је големи точкови тешке машине одували у страну.

Људи су хвалили храброст и пожртвовање ове жене.

„То је сигурно мати оног детета“, говорили су.

Не, то није била мајка спашене девојчице. Била је то сасвим туђа жена, али мајка.

МАТИ

Лабудићи мали
још не могу знати
колико им вреди
њина добра мати.

Она бригу брине,
бди над њима свима.
Крај себе их води,
на леђа их прима.

Ноћу их покрива
перјем својих крила,
да јој не озебе
продица мила.

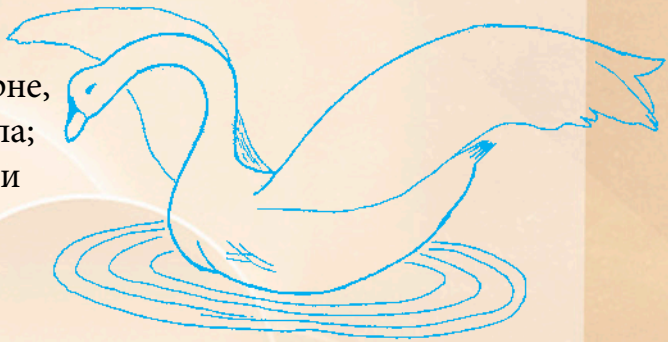

Кад их когод дирне,
не зна шта је шала;
па за њих би мати
главу своју дала.

Материна љубав
није празна бајка;
ви бар, децо, знате
шта вам вреди мајка.

Јован Јовановић Змај

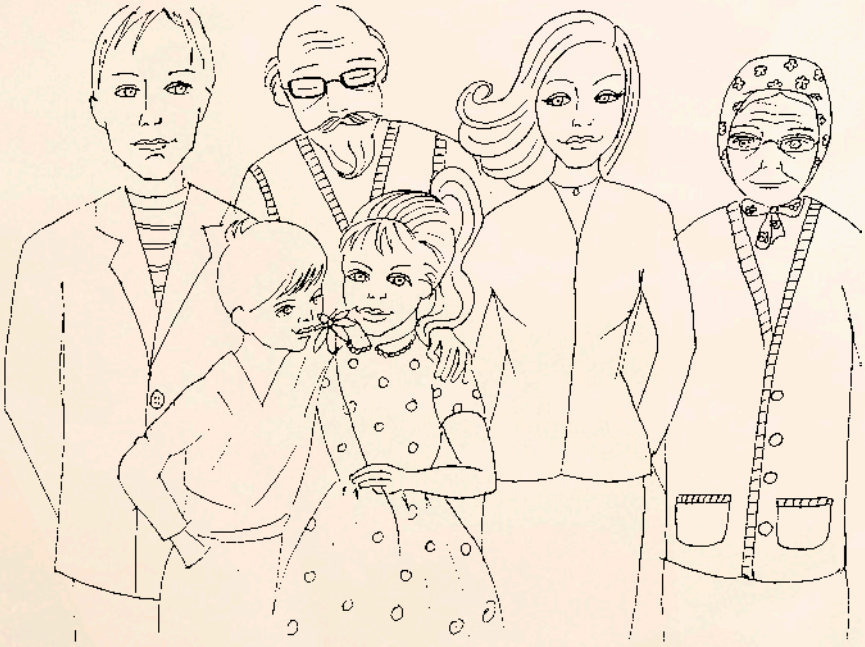

(Обојимо цртеж)

Ево неких дивних речи (појмова):

Мама, тата и деца
Брат, сестра
Деда, баба и унуци

Допуните и ви речима које желите:

Прадеда, ...

.....

ВРАБАЦ И ВРАПЧЕ

Враћао сам се из лова и ишао вртном алејом. Преда мном је трчао пас. Наједном, он уситни своје кораке и поче се прикрадати као да је пред собом нањушио дивљач.

Ја погледам дуж алеје и спазим младог врапца жутокљунца. Ветар, који је жестоко њихао брезе у алеји, оборио га је из гнезда. Сада је седео непомично, раширивши беспомоћно крилца тек обрасла првим перјем.

Мој пас му се полако приближавао, кад одједном, спустивши се с оближњег дрвета, као камен паде му пред губицу стари врабац. Сав накострешен, изобличен, с очајном и жалосном циком, он се залети према зубатим, отвореним раљама.

Врабац се спустио да спасава; закрилио је своје врапче, али му је цело мало тело трептало од ужаса, гласић подивљао и промукао. Он је замирао, он се жртвовао.

Пас му је морао изгледати као огромно чудовиште! А врабац ипак није могао да остане на својој високој, сигурној гранчици… Сила, силнија од његове воље, збацила га је оданде.

Мој пас застаде, узмаче… зацело је и он признао ту силу.

Ја одмах позовем збуњеног пса и удаљим се задивљен. Дивио сам се малој јуначкој птици и њеној љубави.

Родитељска је љубав, размишљао сам, силнија од смрти и смртног страха.

Хајде да размислимо и одговоримо на питања:

– Због чега се тата-врабац изложио опасности?

.....

.....

– Да ли је био уплашен? .....

– А храбар? .....

– Могу ли и људи да се нечему науче од животиња?

.....

.....

– Наведите (ако вам је познат) неки пример пожртвованости у људском роду. Ако не знате ниједан, обавезно затражите од родитеља и вероучитеља да вам испричају о томе.

.....

.....

.....

СВЕТА ТРИ ЈЕРАРХА

Поштовање светитеља присутно је широм хришћанског света. То није нимало чудно, јер су се они својим животима показали као чеда Божија и пријатељи Божији. Живели су по јеванђелским заповестима и носили Господа Христа у својим срцима. За показану љубав према Богу и људима задобили су велику милост –да постану житељи Небеског Царства. У њему, у обиљу благодати и славе Божије, и у неописивим блаженствима, приносе молитве Господу за спасење људског рода.

А ми, припадници људског рода, стално показујемо своје несавршенство и незнање. Тако једном, у 11. веку наше ере, настаде расправа у народу око величине тројице светитеља: Светог Василија Великог, Светог Григорија Богослова и Светог Јована Златоустог. Иначе, сва тројица беху савременици, пријатељи и велики борци за чистоћу вере (живели су у четвртом веку наше ере). Једни у народу величаху Светог Василија због његове чистоте и храбрости; други уздизаху Светог Григорија због његовог проницања умом у дубине тајни мудрости Божије; трећи истицаху Светог Јована због његових дивних беседа и јасноће у поукама о вери.

Овакве расправе нису биле угодне ни Господу ни овим светитељима. Зато се светитељи, по допуштењу Божијем, јавише у сну епископу евхаитском Јовану и објавише

СВ. ГРИГОРИЈЕ
СВ. ЈОВАН
СВ. ВАСИЛИЈЕ

да међу њима нема ничег противречног, нити постоји први или други међу њима, него да су сви једнаки пред Господом. И посаветоваше епископа Јована да им се одреди један заједнички дан празника.

Тако је и било. Спор међу народом убрзо је решен, а празник би са радошћу прихваћен. Прослављамо га 30. јануара по старом, односно 12. фебруара по новом календару.

Кроз радост и смисао празника нама остаде поука да се наша величина мери величином љубави коју показујемо према Богу и људима, а не количином хвале којом нас уздижу над другима.

свештеник Радиша Јовановић

СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК ГЕОРГИЈЕ

Постоје у овом свету људи који су пуни злих и грешних дела, којима смета истина, па се свим силама боре против ње. А постоје и људи којима је истина дража од ма каквог богатства, части или власти, па ће радије остати уз њу, макар због ње и страдали. У ове друге свакако спадају свети великомученик Георгије и још многи светитељи-мученици, који су због истине и своје вере пострадали, али сада су у Царству Божијем, у месту блаженстава и красота, и моле се Господу за нас, а молитве њихове Господ прима.

Свети Георгије је рођен у Кападокији у Малој Азији. Родитељи су му били имућни и побожни људи. Рано је остао сироче, јер му је отац мученички пострадао од стране гонитеља хришћана. Мајка се са њим преселила

у Палестину. Када је одрастао, ступио је у војну службу, а пошто је био храбар, снажан, сналажљив и добар војсковођа, већ у својој двадесетој години стигао је до високог чина – војног трибуна. Због показане храбрости у биткама цар Диоклецијан, не знајући да је Георгије хришћанин, узео га је за једног од својих пратиоца на путовањима.

Међутим, тај римски цар Диоклецијан био је велики идолопоклоник и мрзео је хришћане, па је издавао наређења да се хришћани гоне и, уколико се не одрекну своје вере, да буду мучени и убијени. Када је свети Георгије видео како страдају невини хришћани, успротивио се цару и сенату због таквих одлука и јавно је пред њима исповедио да је и он хришћанин.

Ово је погодило цара Диоклецијана, јер је веома ценио свог војсковођу због његових способности. Зато је најпре покушао да наговори Светог Георгија да се одрекне хришћанске вере. Када у томе није успео, још више се разгневио, па је наредио да Светог Георгија баце у тамницу, а затим је заповедио да га изложе најтежим мучењима да би се одрекао Христа. Муке које је светитељ храбро поднео било би веома тешко описати: стављали су му велики камен на груди, везивали точак испод кога су биле даске са великим ексерима и окретали га, закопавали га у ров са негашеним кречом, дали му смртоносни отров да испије… Међутим, иако му је тело бивало у страшним ранама, он се није одрицао свог Бога,

Саборна црква у Крушевцу,
посвећена Светом великомученику Георгију

већ му се непрестано молио, а Бог му је давао снагу и исцељивао га после сваког мучења.

Народ који је посматрао мучења и чудесна исцелења светитељева, па чак и неки од мучитеља, почели су да верују у Господа Христа. Многи су долазили у тамницу код светог Георгија да би их поучио у вери, а неки да би се исцелили од болести његовим молитвама Господу. Али је Диоклецијан остајао непоколебив и слеп у својој мржњи, чак и када је сазнао да је његова супруга, царица Александра, поверовала и постала хришћанка. Пошто није успео да мучењима преобрати или убије Светог Георгија, цар је на крају наредио да мачем посеку светитеља и царицу Александру. На путу ка губилишту царица је издахнула. А Свети Георгије, непрестано се молећи и славећи Бога, радосно стиже до губилишта, где би посечен мачем, а душа се његова пресели ка Господу, у Царство Небеско. Како за време његовог живота, тако и после телесне смрти, Господ га је овенчао венцем славе, тако да се небројено пута дешавало да светитељ, силом и милошћу Божијом, помаже онима који му се и у добру и у невољи обрате за помоћ, уколико верују у Бога и поштују заповести Божије.

Дан пострадања Светог великомученика Георгија и његов прелазак у Царство Божије прослављамо 6. маја (23. априла по старом календару).

свештеник Радиша Јовановић

БОЖЈЕ СУЗЕ

Отац седи пред тремом, пред кућом, са ћеркицом од четири године. Небо се наоблачило, црни кишни облаци гоне се. Оморина. Земља сува, испуцала од суше, ожеднела, очекује ма и кап воде. Живина се склања у сувоту, осећа да ће бити јаке кише. Дете упрло очице па бојажљиво посматра све око себе, гледа облаке, предосећа промену времена и приљубљује се уз оца.

Загрме, и гром страховито одјекну. Дете заплака уплашено и зари своју плавокосу главицу оцу у крило. Отац га умири и охрабри, и дете са страхом, кроз сузе, гледаше даље у мутне облаке. Кад поново загрме силно, страховито, оно опет зари главицу оцу у крило и бојажљиво протепа:

– Бога?

– Бога, сине.

Дете мало подиже главицу и упре поглед у мутно, облачно небо. Киша лину у млазевима. Замириса земља. Дете поче слободније гледати. Загледа се у оца и, мислећи на грмљавину, упита:

– Оно Бога кара?

– Бога кара.

– Љути се?

– Љути.

– Је ли, тата? Људи су неваљали, па се Бога љути?

– Јесте.

– А што га љуте? Они нису добри?

Отац ништа не одговори.

Дете упре поглед бојажљив, замишљен, у млазеве кише, па упита кроз плач напуђеним уставцима:

– Плаче Бога?

– Плаче.

– А што га љуте, па сиромах Бога плаче? Је ли, тата?

Отац се замисли, не одговори ништа. Отац и дете, ћутећи, пригрљени, гледаху како киша пада…

Бога плаче, расрдио се на неваљале, искварене људе, а сузе гнева Божјега падају на грешну земљу, и гле, од тих суза гнева његова, бујају усеви и грешним људима добра доносе, добра неизмерна.

О, колико ли тек добра доноси осмех преблагога Бога!

Радоје М. Домановић

БАЈКА О ИЗВОРУ

Седели су једног јутра пастири у планини. Највише их је било деце и стараца, а најстарији од свих био је чича Марко, онај што му је постеља била трава, покривач сенка храста а узглавље плави округли шкриљац. Седели су сад по камењу и пањевима, а около брегом и шумарком су им пасла стада. Очекивали су ћутке да чича Марко почне причу коју им је одавно обећао као уздарје што су уместо њега враћали понекад његова говеда кад она одлутају далеко.

„Живео је пре сто година – поче најзад старац – неки мали пастир у овој планини. Никога на свету није имао, а козе што их је чувао нису биле његове. Свако јутро пре зоре долазио је у гору са стадом и остајао у њој до пред ноћ. Од куће је у шареној торби носио, као и ви, храну коју би му газда спремио; за воду се само много мучио, јер у целој планини није тада било ниједног извора. Зато је од куће морао и воду у тиквама да носи, а кад је прекодан попије, морао је да иде далеко, у суседну гору, да је тражи.

Вукова се није плашио: знао је шта треба да чини ако их сретне, медведа није ни онда било у нашој планини. Зато је слободно ишао свуда, знао је све пећине, стазе и дрвета у шуми; знао је које птице живе по грању, који сељаци јутром и вечером одлазе на њиве и враћају се; на којим местима има највише јагода и на којим купина.

И лутајући тако једном у рану зору кроз неку увалу пуну дрвећа и камења, угледа старца седе браде обученог у кострет. Седео је на улазу пећине, у хладу букве чије су се гране спуштале до земље. Јео је из шаке јагоде, узимајући једну по једну. А кад их је појео, стао је с листова букве да пије росу. После тога је ушао у пећину.

Пастирче се тихо уклонило, није се хтело јављати, желећи да види хоће ли старац и идућих јутара тако чинити. А он је, мислећи да га људско око не гледа, свако јутро у рану зору под буквом доручковао шумске плодове и корење и пио росу с листа. Онда пастирче не могаде више издржати, него се једног дана приврза до саме букве и ослови старца:

– Ко си ти? Да ниси какав шумски дух те само јагоде и корење једеш и само росу пијеш?

– Ја сам пустињак – одговори старац.

– У селу има пуно млека и сира – рекло је на то пастирче – ја ћу ти сваког дана по мало доносити; добри људи ће дати, да не би више гладовао.

Како пустињак објасни да се заветовао да једе само плодове и корење, мали пастир, који је био добра срца, навали молити кроз сузе:

– Дозволи ми бар да ти трипут дневно воде доносим, да не мораш више жеђ росом гасити.

Замислио се пустињак па ће рећи:

– Биће то много тешко за тебе. Цео дан ћеш морати да идеш само по воду. Ко ће ти стадо чувати?

– Козе ће за мном ићи и успут брстити – одврати чобанче весело – само ти мени допусти да ти воду доносим!

– Цео дан ћеш имати по сунцу да трчиш, никад се нећеш одморити – опет ће старац, а видело се да му је мило што је пастирче тако племенито.

– Млад сам и лак, неће ми то бити тешко – дочека малишан још веселије и молбеније.

– Па нека буде – рече најзад старац и насмеши се благо.

И тако је чобанче свако јутро, подне и вече доносило пустињаку у својој тикви воде, а он је сипао у жиле букве говорећи:

– Нека свака капљица постане непресушна река!

Малишан није разумевао пустињакове речи и веровао је да под жилама букве има какав скривен бунар у коме

воду чува и пије кад ожедни. Ни слутио није да пустињак никада ни капи те воде није окусио ни прекршио завет.

Тако је то трајало врло дуго, кад једног јутра опет чобанче прође кришом близу увале да види шта ради пустињак кад је у самоћи. И виде га опет где једе из шаке шумске плодове и пије росу с буквиног листа. Дечак стрча у увалу и, онако задихан, кроз сузе упита:

– Зашто опет трпиш жеђ кад имаш воде у свом бунару под буквом?

А пустињак само рече:

– Иди одмах у подножје планине и загледај под жиле букве која тамо расте!

Чобанче без речи потрчи тамо, а оно испод жила извире вода снажна и студена као и данас. Оно онда потрчи опет натраг да пита пустињака каквим се чудом то догодило. Али кад је стигао, њега већ тамо није било, као да је у земљу пропао. А чобанче се онда сети да је свака кап воде коју је односио пустињаку постала непресушна река, као што је он благосиљао, и кроз дубину земље се пробила те постала извор који ће трајати док траје планине“.

Чича Марко заврши причу, па ће рећи најмлађем пастиру:

– Донеси-де у врчу воде са тог чобанчетовог извора!

И потом и он и остали пастири утонуше у размишљање о пустињаку и његовом чудотворном делу и о племенитом пастирчету.

Десанка Максимовић

Пошто сте прочитали причу, прочитајте и ова питања и о њима поразговарајте са старијима:

– Шта значе труд и подвиг у нашем животу?

.....

.....

.....

– Шта значи живети у складу са природом?

.....

.....

– У чему се огледа доброта овог чобанчета?

.....

.....

.....

– Како она бива награђена?

.....

.....

.....

СВЕТИ САВА

Ко удара тако позно
у дубини ноћног мира,
на капији затвореној
светогорског манастира?

Већ је прошло тамно вече
и нема се поноћ хвата.
„Седи оци, калуђери,
отвор'те ми тешка врата.

Светлости ми душа хоће,
а одмора слабе ноге,
клонуло је моје тело,
уморне су моје ноге.

Ал' је крепка воља моја
што ме ноћас вама води,
да посветим живот роду,
отаџбини и слободи.

Презрео сам царске дворе,
царску круну и порфиру,
и сад ево светлост тражим
у скромноме манастиру.

Отвор'те ми, часни оци,
манастирска тешка врата,
и примите царског сина
ко најмлађег свога брата…"

Зашкрипаше тешка врата,
а над њима сова пр'ну,
и с крештањем разви крила
и склони се у ноћ црну.

А на прагу храма светог,
где се Божје име слави,
са буктињом упаљеном
настојник се отац јави.

Он буктињу горе диже,
изнад главе своје свете,
и угледа чудећи се
безазлено босо дете.

Високо му бледо чело,
помршене густе власи,
али чело узвишено
божанствена мудрост краси.

За руку га старац узе,
пољуби му чело бледо,
и кроз сузе прошапута:
„Примамо те, мило чедо".

Векови су прохујали
од чудесне оне ноћи,
векови су прохујали
и многи ће још проћи.

Ал’ то дете још живи
јер његова живи слава,
јер то дете беше **Растко**,
син Немањин, **Свети Сава**.

Војислав Илић

ЛИКОВНИ И ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС

Уважени читаоци, драги пријатељи,
за вас смо припремили нови ликовни и литерарни конкурс.

Тема је:
ДРЖАВА ДЕТЕТА

Молимо вас да радови буду самостални. Најбоље је да их доставите преко вероучитеља или наставника. Читко се потпишите на полеђини рада, наведите у коју школу идете и име наставника или вероучитеља.

Најбоље оцењени радови (најмање три) биће награђени дипломама и књигама, остали високо оцењени радови биће похваљени.

Приспеле радове нисмо у могућности да вратимо. Задржавамо право да исте можемо да објавимо, према потреби и могућностима.

Радове доставити најкасније до 10. априла текуће године на адресу:

Црква Свете Петке, Мачковац, 37251 Глободер

Решење задатка са 8. странице:
А – Деца, Б – Мама, В – Тата, Г – Заједница. Коначно решење: ПОРОДИЦА

Мала сеница, нађена повређена,
спасена и пуштена на слободу.

Многе од птица и животиња бивају угрожене зими.

У дугим периодима хладних и снежних дана оне страдају од глади, жеђи и промрзлина. Чак и када нема снега.

Врло често можемо им помоћи.

Учинимо то према својим могућностима.

Љубав према људима и према природи
увек се добрим врати.

Са службе у Мачковцу